

ข้อตกลงทวิภาคีเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป

การค้าสิ่งทอของโลก มีการพัฒนาขึ้นโดยลำดับ จนปัจจุบันการค้าสิ่งทอโลก มีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของดุลอำนาจทางการค้า โดยการก่อให้เกิดแหล่งผลิตหรืออุตสาหกรรมสิ่งทอในแหล่งผลิตใหม่ ๆ ในโลกขึ้นมาท้าทายกับแหล่งผลิตเดิม อุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอุตสาหกรรมที่อาศัยแรงงานเป็นหลัก (Intensive Labour) และใช้ระบบเทคโนโลยีที่ไม่สูงนัก ทำให้หลายประเทศเชื่อมั่นว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นอุตสาหกรรมที่จะนำไปสู่การสร้างงาน การพัฒนาประเทศ และเป็นแหล่งนำเงินตราเข้าประเทศ ในปัจจุบันประเทศที่พัฒนาแล้ว ไม่อาจจะแข่งขันกับประเทศกำลังพัฒนาได้ เพราะประเทศกำลังพัฒนาได้เปรียบในด้านอัตราค่าแรงงานที่ต่ำ ดังนั้นจึงมีสินค้าสิ่งทอจากประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ ส่งสินค้าเข้าไปแข่งขันกันในตลาดของประเทศผู้นำเข้า จนประเทศผู้นำเข้า ได้พยายามผลักดันให้มีกฎหมายในการจัดระบบของการค้าสิ่งทอ ซึ่งได้แก่ ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) ซึ่งเป็นแม่บทกฎหมายเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ บทบัญญัติภายใต้ MFA ได้มีการให้สิทธิแก่ประเทศผู้นำเข้า เรียกร้องให้ประเทศผู้ส่งออก ทำการเจรจากำหนดโควตาระหว่างกัน เป็นการทำข้อตกลงทวิภาคี ภายใต้เงื่อนไขของ MFA

การเรียกเจรจาเพื่อจำกัดโควตาระหว่างประเทศผู้นำเข้า และส่งออก ภายใต้ข้อตกลงสิ่งทอ MFA ทำได้สองกรณี คือ มาตรา 3 เป็นกรณีที่มีการนำเข้าเกิดการกระทบกระเทือน หรือเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายใน หรือมาตรา 4 เป็นกรณีที่คาดการณ์ว่าจะเกิดภาวะการกระทบกระเทือนตลาดขึ้นได้ โดยใน Annex B ได้บัญญัติไว้ในกรณีที่มีข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศผู้นำเข้า และผู้ส่งออก เกิดขึ้นจะต้องมีอัตราการขยายโควตาต่อปี ตลอดจนอัตราความยืดหยุ่นในการใช้โควตา

ดังนั้น จะเห็นว่า ระบบกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอ นั้นจะมีโครงสร้างที่ซ้อนกันอยู่ กล่าวคือ ในกรอบใหญ่มี MFA เป็นกรอบใหญ่สุด และมีข้อตกลงทวิภาคีอยู่ภายใต้กรอบ MFA โดยอาศัยมาตรา 3 และมาตรา 4 ของ MFA ในการเจรจาทวิภาคี ซึ่งข้อตกลงทวิภาคีนี้ จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ

เพราะในข้อตกลงทวิภาคีมีรายละเอียดสาระที่สำคัญระบุอยู่ ไม่ว่าจะเป็นจำนวนปริมาณโควตาของสินค้าที่ควบคุม ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของข้อตกลงทวิภาคี ระบบการใช้โควตา ข้อยกเว้นการจำกัดโควตา ขั้นตอนการเรียกเจรจาจำกัดโควตา ระบบการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม ซึ่งสาระสำคัญเหล่านี้ เป็นสิ่งที่สำคัญต่อระบบการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของ MFA เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2519 ด้วยเหตุผลสำคัญคือ ประเทศผู้นำเข้าสิ่งทอจากไทยทั้งหมดเป็นสมาชิกของ MFA ดังนั้นการที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกด้วยก็เท่ากับเป็นการปกป้องการส่งออกสิ่งทอของไทยไปยังตลาดสำคัญ ๆ ได้พอสมควรในกรณีที่เกิดมีปัญหาเจรจาตกลงกันไม่ได้ ประเทศไทยมีสิทธิโต้แย้ง และขอความเห็นเสนอแนะจากองค์กรภายใต้ MFA ได้ตามหลักเกณฑ์ที่ MFA กำหนดไว้หลังจากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีของ MFA แล้ว ได้กระทำตามพันธกรณี โดยได้เริ่มทำข้อตกลงทวิภาคี กับ ประเทศผู้นำเข้าเริ่มจากประเทศสหรัฐ (2519) และประเทศต่าง ๆ ต่อมาอีก 17 ประเทศ รวมทั้งสิ้น 18 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน และกลุ่มประเทศในประชาคมยุโรป (12 ประเทศ) ประกอบด้วย เยอรมนีตะวันตก ฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก อังกฤษ ไอร์แลนด์ เดนมาร์ก กรีซ สเปน โปรตุเกส สำหรับการศึกษาถึงข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอของไทย จำกัดเฉพาะประชาคมยุโรป เป็นหลัก โดยอาจจะมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนประกอบในบางกรณี

4.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลง MFA กับข้อตกลงทวิภาคี

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า MFA เป็นเหมือนกฎหมายแม่บทของการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึง วัตถุประสงค์หลักเกณฑ์การเจรจาจำกัดโควตา สินค้าสิ่งทอที่อยู่ภายใต้บังคับของข้อตกลง MFA องค์กรในการพิจารณาให้คำแนะนำในกรณีเกิดปัญหาการค้าสิ่งทอส่วนที่มีความสัมพันธ์ และก่อให้เกิดข้อตกลงทวิภาคี คือการที่ MFA ได้สร้างสิทธิหน้าที่ให้แก่ ประเทศผู้นำเข้าสามารถใช้นิติบัญญัติตามมาตรา 3 หรือมาตรา 4 เพื่อเรียกให้ประเทศผู้ส่งออก เจรจาจำกัดปริมาณการส่งออก ซึ่งมองในทางกฎหมาย MFA จะเป็นเสมือนกฎหมายที่ให้อำนาจประเทศต่าง ๆ ทำข้อตกลงทวิภาคีได้ แต่สิ่งที่น่าจะสังเกตถึงนิติสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันของข้อตกลงทั้งสอง คือ จะใช้นิติบัญญัติตาม มาตรา 3 หรือ 4 บังคับผู้ส่งออกได้ คงต้องเป็นกรณีที่ประเทศผู้ส่งออก และประเทศผู้นำเข้า เป็นภาคีสมาชิกของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอ (MFA) ด้วยกัน ถ้าประเทศหนึ่งประเทศใดไม่เป็นภาคี MFA จะใช้มาตรา 3 หรือ

มาตรา 4 ของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) มาใช้คงไม่ได้ อาจจะต้องนำบทกฎหมายทั่วไปของ GATT มาใช้ โดยอาจจะใช้มาตรการคุ้มครอง (Safeguard Measures) ตามมาตรา 19 ของ GATT ซึ่งย่อมแตกต่างจากบทบัญญัติมาตรา 3 หรือมาตรา 4 ของ MFA รายละเอียดได้อธิบายไว้ในบทที่ 2

ข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอ (MFA) ถ้ามีการเจรจาต่อรองที่ไม่เป็นไป MFA ย่อมจะถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบ ถ้าประเทศใดประเทศหนึ่ง เป็นผู้เสียหาย อาจจะยื่นเรื่องราว ให้คณะกรรมการตรวจตราสิ่งทอ (TSB) ทราบ เพื่อวินิจฉัยเสนอคำแนะนำต่อไป นอกจากนี้เมื่อประเทศคู่ภาคีเป็นสมาชิกของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) เช่นเดียวกัน ย่อมไม่สามารถจะใช้สิทธิตาม GATT ได้ เพราะถือว่า MFA เป็นกฎหมายเฉพาะยกเว้นหลักทั่วไป ดังที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2

4.2 ขอบเขตทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี

หมายถึง การบังคับใช้ข้อตกลงทวิภาคีครอบคลุมอย่างไร ซึ่งจากข้อตกลงทวิภาคีที่ประเทศไทยทำกับประเทศผู้นำเข้า การบังคับใช้ข้อตกลงทวิภาคีจะระบุว่า ข้อตกลงทวิภาคีจะใช้ครอบคลุมสินค้าชนิดใดบ้าง เช่น ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย และประชาคมยุโรป ฉบับที่ 4 บัญญัติไว้ในมาตรา 2 ว่า ข้อตกลงจะใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ทำจากฝ้าย (Cotton) ขนสัตว์ (Wool) และใยประดิษฐ์ (Man Made Fibre) ทั้งนี้โดยมีรายละเอียดของสินค้าตามบทบัญญัติเพิ่มเติม (Annex) ส่วนอาณาเขตบังคับใช้ทางกฎหมาย ข้อตกลงจะระบุอาณาเขตที่ใช้บังคับสำหรับประชาคมยุโรป ข้อตกลงทวิภาคีจะบัญญัติให้ใช้ภายในดินแดน ภายใต้สนธิสัญญาที่ก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจยุโรป¹ ซึ่งหมายถึงทุกประเทศสมาชิกของประชาคมฯ สำหรับประเทศไทย คือ อาณาเขตของประเทศไทยนั่นเอง นอกจากนี้ระยะเวลาของการบังคับใช้ข้อตกลงทวิภาคีแต่ละฉบับ จะกำหนดไว้แน่นอน

¹ARTICLE 17 AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS INITIALLED ON 26 JUNE 1986.

4.3 สถานะทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี

ข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป ย่อมมีสถานะเป็นสนธิสัญญาระหว่างรัฐต่อรัฐ ในรูปของสนธิสัญญาทวิภาคี (Bilateral Treaty) เนื่องจาก เป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรที่กระทำระหว่างคู่ภาคีสองฝ่าย กระทำโดยคู่ภาคีซึ่งเป็นบุคคลระหว่างประเทศเป็นความตกลงที่กระทำขึ้นภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และกระทำเพื่อก่อพันธะทางกฎหมาย เป็นไปตามคำนิยามของมาตรา 2 ข้อ (ก) ของอนุสัญญากรุงเวียนนาด้วยกฎหมายสนธิสัญญา เมื่อประเทศไทยได้ทำข้อตกลงทวิภาคีกับประชาคมยุโรป จึงมีพันธะกรณีที่ต้องเคารพ และปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายในข้อตกลง ที่มีผลบังคับใช้แล้ว อย่างเคร่งครัด และสุจริต ทั้งนี้เพื่อให้วัตถุประสงค์ของข้อตกลงบรรลุตามที่กำหนดไว้ เป็นไปหลักกฎหมาย pacta Sunt Servanda ซึ่งบัญญัติรับรองไว้ในมาตรา 26 ของอนุสัญญาแห่งกรุงเวียนนา ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 ความว่า "สนธิสัญญาที่มีผลบังคับแล้ว ย่อมผูกพันภาคี และจะต้องได้รับการปฏิบัติตามจากภาคีโดยสุจริต"

ดังนั้น ผลทางกฎหมาย จากหลัก Pacta Sunt Servanda คือ รัฐมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อกันตามสนธิสัญญาที่ตนเป็นภาคี และโดยเฉพาะต้องละเว้นไม่กระทำการใด ๆ อันจะมีผลทำให้สนธิสัญญา ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ แม้สนธิสัญญานั้นอาจจะยังไม่มียุติบังคับใช้ก็ตาม การปฏิบัติต่อกันในลักษณะนี้ อยู่บนพื้นฐาน ของหลักการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน การเรียกร้องสิทธิใด ๆ ตามสนธิสัญญา รัฐจะต้องกระทำโดยสุจริต และยุติธรรม การปฏิบัติตามหลัก Pacta Sunt Servanda จึงมิใช่เรื่องทางกฎหมายเท่านั้น หากแต่เกี่ยวข้องกับข้อกับเรื่องคุณธรรม และการเมืองด้วย จึงต้องอาศัยความร่วมมือของรัฐภาคีในการเคารพ และปฏิบัติตามสนธิสัญญาเป็นสำคัญ หากสนธิสัญญาได้รับการเคารพ และปฏิบัติตาม ก็จะทำให้สนธิสัญญาบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งถือเป็นหัวใจสนธิสัญญา แต่ถ้าหากรัฐภาคีไม่ปฏิบัติตามหลัก Pacta Sunt Servanda และทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐภาคีอื่น ๆ รัฐภาคีผู้กระทำละเมิดจะต้องชดใช้ค่าเสียหาย ทั้งนี้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐ (State Responsibility)

4.4 กลไกทางกฎหมายของข้อตกลงทวิภาคี

ดังที่กล่าวมาแล้วแต่ต้นว่า ข้อตกลงทวิภาคี เป็นเสมือนกฎหมายลูกบท หรือกฎหมายลำดับรอง ซึ่งมีข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ MFA เป็นแม่บทให้อำนาจ

ดังนั้น ข้อตกลงทวิภาคี จึงมีรายละเอียดต่าง ๆ มากมาย แต่ส่วนรายละเอียดของข้อตกลงทวิภาคี จะพูดในข้อหัว 6 ต่อไป สำหรับข้อตกลงทวิภาคี มีกลไกทางกฎหมายที่สำคัญยิ่ง คือ กลไกการเรียกเจรจา ขบวนการเจรจา ใคร่ขอแยกพิจารณาเป็นหัวข้อหนึ่งต่างหาก

ในข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป ฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่เขียนวิทยานิพนธ์ (1 มกราคม 2530-31 ธันวาคม 2535) ได้มีบัญญัติกระบวนการเรียกเจรจาไว้ในมาตรา 16 ซึ่งการเจรจาจำเป็นต้องมีการร้องขอเพื่อปรึกษาหารือ โดยจะต้องบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังประเทศคู่สัญญาที่ต้องการจะหารือ พร้อมทั้งมีสรทรวงเอกสาร พยานหลักฐานประกอบ พร้อมความเห็นของประเทศผู้ร้องขอในการเรียกเจรจาอย่างชัดเจน และต้องให้เวลาพอสมควรแก่ประเทศที่ถูกร้องขอให้เจรจาปรึกษาหารือ คือ ไม่น้อยกว่า 15 วัน หลังจากวันแจ้งให้ทราบ

ต่อไป คู่สัญญา ต้องปรึกษาหารือกันภายใน 1 เดือน นับ จากวันหลังสุดของการบอกกล่าวสำหรับการร้องขอ และให้ปรึกษาหารือให้ได้บรรลุภายใน 1 เดือนต่อไปเป็นอย่างช้า

สำหรับการร้องขอเจรจา สินค้านอกโควต้า ข้อตกลงทวิภาคีได้บัญญัติไว้ว่า ถ้ามีการส่งออกสินค้าสิ่งทอ เกินกว่าปริมาณอัตราส่วนที่กำหนดไว้ ดังนี้ คือ สำหรับสินค้าสิ่งทอ ในหมวด 1 เกินร้อยละ 1 สำหรับสินค้าหมวด 2 เกินร้อยละ 5 สำหรับสินค้าในหมวด 3 เกินร้อยละ 10 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดในปีที่ผ่านมา (Preceding Year's total Import) ประชาคมยุโรปมีสิทธิร้องขอให้มีการเจรจาตามมาตรา 16 เช่นกัน เพื่อกำหนดปริมาณให้เหมาะสมต่อไป

ถ้าการเจรจาตามมาตรา 16 เป็นที่พอใจ ประเทศไทยต้องถือปฏิบัติในการจำกัดการส่งออกสินค้ารายการนั้น เป็นเวลา 3 เดือน นับจากวันเรียกเจรจา การจำกัด จะเกิดขึ้นได้ เมื่อระดับการนำเข้าถึงร้อยละ 25 ของระดับการนำเข้าระหว่างปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการนำเข้าเกินระดับที่ระบุไว้สำหรับสินค้านอกโควต้า ในมาตรา 8 วรรค 2 หรือร้อยละ 25 ของระดับที่กำหนดไว้ในมาตรา 8 วรรค 2 อย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งสูงกว่า²

²ARTICLE 8 วรรค 3. AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS INITIALED ON 26 JUNE 1986.

กรณีที่สอง ถ้าไม่สามารถจะตกลงให้เป็นที่น่าพอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว ภายในระยะเวลา ตามมาตรา 16 ประชาคมยุโรปมีสิทธิกำหนดให้จำกัดปริมาณโควต้าในระดับประจำปี (Annual Level) แต่ไม่น้อยกว่าระดับของอัตราส่วนในมาตรา 8 วรรค 2 หรือร้อยละ 106 ของ ระดับการนำเข้าในระหว่างปีที่ผ่านมา ซึ่งนำเข้าเกินระดับที่กำหนดสำหรับสินค้านอกโควต้าใน มาตรา 8 วรรค 2 ซึ่งได้ถูกยกขึ้นร้องขอสำหรับการปรึกษาหารือ (Consultation) อย่างหนึ่งอย่างใด ที่มีปริมาณสูงกว่า³

สัดส่วนของการจำกัดปริมาณ (โควต้า) ถ้าไม่มีการใช้สำหรับประเทศสมาชิกหนึ่ง ในประชาคมยุโรป อาจจะจัดสรรให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ โดยประเทศไทยจะร้องขอให้นำเข้า สัดส่วนสำหรับประเทศสมาชิกรวม มาใช้จัดสรรให้กับประเทศสมาชิกยุโรปอื่น โดยประชาคม จะต้องตอบให้ประเทศไทยทราบ ภายใน 4 สัปดาห์ และเป็นที่เข้าใจว่า การจัดสรรโควต้า ใหม่ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 7 ของข้อตกลงที่ว่าด้วยความยืดหยุ่น (Flexibility)

นอกจากนั้น ปริมาณการจำกัดอาจจะเป็นเพียงประเทศใดประเทศหนึ่ง (Regional Level) ซึ่งเมื่อมีการนำเข้าใน Regional Level แล้วอาจจะทำให้ปริมาณโควต้ารวมทุก ประเทศภาคี (Community Level) เกินไปได้ ในข้อตกลงทวิภาคีฉบับนี้ (2530-2535) ได้กำหนดอัตราสัดส่วนการได้รับส่วนแบ่งจาก โควต้ารวมทุกประเทศภาคี (Community Level) ดังนี้⁴

Germany	25.5%
Benelux	9.5%
France	16.5%

³ARTICLE 8 วรรค 4 AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS INITIALED ON 26 JUNE 1986.

⁴PROTOCOL C AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS INITIALED ON 26 JUNE 1986.

Italy	13.5%
Denmark	2.7%
Ireland	0.8%
United Kingdom	21.0%
Greece	1.5%
Spain	7.5%
Portugal	1.5%

จะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แม้ว่า การส่งออก Regional Level จะยังไม่เกินปริมาณโควตา แต่ถ้าอัตราส่วนการส่งออกทุกประเทศเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ เช่น ร้อยละ 0.2 เกินกว่าปีที่ผ่านมาสำหรับสินค้ากลุ่ม 1 เป็นต้น ประชาคมยุโรป อาจร้องขอเจรจาปรึกษาหารือเพื่อจำกัดโควตาต่อไป

4.5 สาระสำคัญของข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป

สาระสำคัญทั่ว ๆ ไปของข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปสรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีการเจรจากำหนดโควตาส่งออกที่เป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย จะกำหนดโดยประเทศผู้นำเข้าฝ่ายเดียวไม่มีการเจรจามีได้
2. การควบคุมโควตา จะกระทำโดยฝ่ายไทย ดังนั้นประเทศไทยจึงเป็นผู้กำหนดการจัดสรรโควตาให้แก่ผู้ส่งออก ซึ่งมีสิทธิที่จะขายสินค้าสิ่งทอ แก่ผู้ซื้อจากต่างประเทศรายใดที่ให้ราคาสูงสุดให้ หากปล่อยให้การควบคุมโควตากระทำโดยผู้นำเข้าแล้ว ผู้ส่งออกของไทยจะตกเป็นเบี้ยล่างของผู้นำเข้าทันที เพราะผู้นำเข้าเป็นผู้มีสิทธิในการนำเข้า อาจเลือกซื้อสินค้าจากประเทศใดก็ได้ ที่ราคาต่ำสุด
3. โควตาที่กำหนด เป็นสินค้าสิ่งทอบางรายการเท่านั้น รายการที่มีได้มีการกำหนดโควตา ยังส่งได้โดยเสรีแต่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเกินที่กำหนดในระบบ Basket Mechanism ประชาคมยุโรป อาจร้องขอให้มีการเจรจากำหนดปริมาณโควตาได้
4. ต้องเพิ่มโควตาส่งออกที่กำหนดให้ประเทศไทยในปีต่อ ๆ ไปในอัตราเพิ่มตั้งแต่ร้อยละ 1-7 ต่อปี แล้วแต่ประเภทของสินค้า (Growth Rate) การโอนโควตาระหว่าง

รายการ (Swing) การโอนโควตาส่วนที่เหลือของปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาใช้ในปีปัจจุบัน (Carry Over) หรือการยืมโควตาของปีต่อไปมาใช้ล่วงหน้า (Carry forward)

5. มีข้อกำหนดยกเว้น สินค้าบางอย่าง บางชนิด ไม่ต้องมีการผูกจำกัดโควตา เช่น การส่งออกเป็นตัวอย่างสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง

6. ข้อตกลงทวิภาคี เป็นข้อตกลงที่ทำการเจรจาตกลงกันระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป โดยอาศัยมาตรา 4 ของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) และอาศัยพิธีสารต่ออายุ ข้อตกลง MFA ฉบับต่าง ๆ ในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่มีการเจรจาทำข้อตกลงทวิภาคี

7. ประชาคมยุโรป รับรองว่าจะไม่มีการจำกัดปริมาณโดยใช้มาตรา 19 ของ GATT และมาตรา 3 ของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอ ระหว่างประเทศ (MFA)

ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะมีอยู่ด้วยกัน 4 ฉบับ⁵ คือ

4.6 เปรียบเทียบข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทย กับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ฉบับหนึ่งถึงปัจจุบัน

ข้อตกลงฉบับแรก เป็นเพียงข้อตกลงชั่วคราวเท่านั้น ใช้เพียง 1 ปี จึงมีข้อเขียนของบางท่าน ไม่ถือว่ามีข้อตกลงโดยนับข้อตกลงที่ใช้บังคับ 1 มกราคม 2521 ถึง 31 ธันวาคม 2525 เป็นข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมเศรษฐกิจยุโรปฉบับแรก

ข้อตกลงฉบับนี้ใช้บังคับ 1 มกราคม 2520 ถึง 31 ธันวาคม 2520 เป็นการชั่วคราว จึงไม่มีรายละเอียดของข้อตกลงมากนัก แต่ก็มี การจำกัดโควตาสิ่งทอจาก

⁵ ข้อตกลงฉบับแรก ใช้บังคับ 1 มกราคม 2520 - 31 ธันวาคม 2520

ข้อตกลงฉบับที่สอง ใช้บังคับ 1 มกราคม 2521 - 31 ธันวาคม 2525

ข้อตกลงฉบับที่สาม ใช้บังคับ 1 มกราคม 2526 - 31 ธันวาคม 2529

ข้อตกลงฉบับที่สี่ ใช้บังคับ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2534 (ต่อมามี

Protocol ให้บังคับใช้ถึง 31 ธันวาคม 2535)

ประเทศไทย ถึง 4 รายการ ได้แก่ รายการ 2, 3, 4, 5 เมื่อรายละเอียดของข้อตกลงฉบับนี้ไม่มีไ้อยมาก จึงขอละเว้นไม่นำมาวิเคราะห์ จึงใคร่ขอเริ่มศึกษาวิเคราะห์ข้อตกลงฉบับต่อไป จนถึงฉบับที่ใช้บังคับถึงปี 2535

สำหรับการศึกษานี้ ผู้เขียนใคร่ขอแบ่งแยกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. รายการสินค้าที่ถูกจำกัดโควต้า
2. หลักเกณฑ์การใช้โควต้า
3. การร้องขอขอเจรจา กระบวนการเจรจา

1. รายการสินค้าที่จำกัดโควต้าและยกเว้นไม่จำกัดโควต้า

ในข้อตกลงทวิภาคีแต่ละฉบับ สิ่งที่เป็นสาระสำคัญขาดเสียไม่ได้ คือ รายการ (Category) ของสินค้าที่กำหนดให้เป็นสินค้าที่มีการจำกัดจำนวนในการส่งออก หรือเรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า เป็นสินค้าที่มีโควต้า และสินค้าที่ได้รับการยกเว้น ไม่มีการจำกัดโควต้า ซึ่งในปัจจุบันการจำกัดปริมาณการส่งออกของประเทศกลุ่มประชาคมยุโรป มี 2 ระบบ คือ การจำกัดรายการส่งออกไปประเทศกลุ่มประชาคมทุกประเทศ (Community Restraint Level) หรือการจำกัดการส่งออกประเทศใดประเทศหนึ่ง (Regional Restraint Level)

ข้อตกลงทวิภาคีฉบับสอง⁶ ได้ระบุรายการสินค้าที่มีโควต้าจำนวน 9 รายการ⁷ ดังนี้คือ

รายการ 2 cotton Fabrics, Fabrics of Discontinuous Synthetic Fibers, (ผ้าฝ้าย ผ้าฝ้าย และผ้าฝ้ายเส้นใยสังเคราะห์)

⁶COUNCIL REGULATION (EEC) NO - /79 OF CONCERNING THE CONCLUSION OF THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS., EUROPEAN COMMUNITIES, THE COUNCIL, BRUSSELS 22 FEBRUARY 1979, 3/1899/1/78.

⁷ANNEX II OF THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS.

รายการ 2A Cotton Fabrics, of Which: Other Than Grey and Bleached (ผ้าฝ้ายผ้าขาว ที่ไม่ใช่ผ้าดิบหรือผ้าฟอกขาว)

รายการ 4 Knitted Shirts, Singlets, T-Shirts, (เสื้อเชิ้ต ที่เชิ้ต ประเภทผ้าถัก)

รายการ 5 Jerseys, Pull-Overs (เสื้อเสื้ตเตอร์ประเภทถัก)

รายการ 6 Men, Women, Woven Trousers (กางเกงชาย และหญิง ประเภทผ้าทอ)

รายการ 7 Women's Woven and Knitted Blouses (เสื้อเชิ้ต ประเภททอ และประเภทถัก สักภาพสตรี)

รายการ 8 Men's Woven Shirt (เสื้อบุรุษผ้าทอ)

รายการ 11 Knitted Gloves, (ถุงมือผ้าถัก)

รายการ 22 Yarn of Discontinuous Synthetic (เส้นด้าย ใยสังเคราะห์)

จากสินค้าที่มีโควตาในการส่งออก จะพบว่า เป็นสินค้าประเภทเครื่องแต่งกาย บุรุษ สตรี ในชีวิตประจำวันซึ่งจำเป็นต้องใช้ไม่ว่าจะเป็นรายการ 4, 5, 6, 7, 8 และพบว่าสินค้านี้ดั่งกล่าวจะเป็นสินค้าหลักที่โรงงาน สามารถจะผลิตได้ง่ายกว่าสินค้าชนิดอื่น ๆ และใช้เทคโนโลยีธรรมดา ไม่สูงมาก จึงสามารถจะพัฒนาการส่งออกได้มาก และรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังควบคุมโควตาสำหรับผ้าฝ้าย ตลอดจนเส้นด้าย เพราะสินค้านี้เหล่านั้นสามารถจะนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอื่น ๆ ต่อไปได้ ทางประชาคมเศรษฐกิจยุโรป จึงมีการจำกัดโควตาในการนำเข้า เพื่อป้องกันอุตสาหกรรมภายใน ของประชาคมเศรษฐกิจ ยุโรปนั่นเอง

ข้อตกลงฉบับนี้มีการควบคุมโควตาไม่ลุ่มมากนัก เพราะเป็นข้อตกลงฉบับแรก ก่อร้กับประเทศไทยในช่วงเวลานั้น ยังมีการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบัน จึงไม่เกิดปัญหาสำหรับการใช้โควตา นอกจากนี้การจำกัดโควตาก็ยังไม่ได้แบ่งออกเป็นโควตารวม (Community Restraint Level) และโควตาเฉพาะประเทศ (Regional Restraint Level)

สินค้าที่ยกเว้นไม่ต้องถูกจำกัดโควตา

สินค้าสิ่งทอที่ได้รับการยกเว้นการส่งออกที่ไม่ต้องมีโควตานั้น เป็นแนวความคิดที่เห็นว่าสินค้าสิ่งทอเหล่านั้นมีการส่งออกน้อย ไม่สามารถจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตลาดภายในของประเทศผู้นำเข้า ทั้งนี้เพราะสินค้านั้นจะเป็นสินค้าพื้นเมืองทำจากฝีมือของคน ไม่ใช่จากเครื่องจักร หรือเป็นอุตสาหกรรมจากโรงงาน ตามข้อตกลงทวิภาคีฯ ฉบับนี้ได้ ยกเว้นการใช้โควตาต่อสินค้าสิ่งทอ ดังนี้^๑

1) ผลิตภัณฑ์สินค้าตามชนบท (Cottage-Industry Products) ซึ่งมีองค์ประกอบตามพิธีสาร ข. (Protocol B) คือ

เป็นผ้าผืนที่ทอขึ้นจาก มือ และ ทำในถิ่นฐานทางชนบท เครื่องนุ่งห่ม หรือวัตถุสิ่งทอเกิดจากอุตสาหกรรมทางชนบทของประเทศไทย ทำจากผืนผ้าที่ทำด้วยมือ และ ตัดเย็บด้วยมือ โดยมีได้ใช้เครื่องจักร หรือผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เป็น Folulore Handicraft ซึ่งทั้งสองประเทศได้ตกลงกัน และระบุไว้ในบทบัญญัติเพิ่มเติม 2 (Annex II) ของพิธีสาร ข. โดยประเทศไทยจะต้องออกใบรับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เป็น Handicraft หรือ

2) สินค้า Re-Export สินค้าที่ถูกจำกัดโควตา ถ้าเป็นสินค้า Re-Export ไปนอกประชาคม แม้จะผ่านเข้าประชาคม ถ้าได้รับการยืนยันว่าเป็นสินค้า Re-Export แล้ว ย่อมไม่อยู่ภายใต้บังคับให้ใช้โควตาแต่อย่างไร

ข้อตกลงทวิภาคีฉบับสาม^๒ สำหรับข้อตกลงทวิภาคีฉบับนี้ เพิ่มรายการจำกัดโควตามากยิ่งขึ้น และการบังคับใช้อยู่ในระหว่างใช้ MFA ฉบับที่สาม ในปี 2529 ปีสุดท้ายของข้อตกลงทวิภาคี สเปน และ โปรตุเกส ได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของประชาคมฯ ดังนั้นข้อตกลง

^๑ARTICLE 3 THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND IN TEXTILE PRODUCTS, 1976.

^๒AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS, 7/7/82.

ฉบับนี้จึงผูกพันประเทศทั้งสองด้วย¹⁰ ข้อตกลงได้แบ่งออกเป็น 114 รายการ (Category) โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวด (Group) หมวด (Group) 1 มี 8 รายการ คือ รายการ 1, 2, 3 เป็นเส้นด้ายผ้าผืน สำหรับรายการ 4, 5, 6, 7, 8 เป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป หมวด 2 มี 31 รายการ เป็นรายการผ้าผืน และเส้นด้าย จำนวน 6 รายการ คือ รายการ 9, 20, 22, 23, 32, 39 นอกจากนั้นเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป หมวด 3 มี 50 รายการ แบ่งเป็น ผ้าผืน และเส้นด้าย 34 รายการ และเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป 16 รายการ สำหรับรายการสิ่งทอที่มีการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁰ ADDITIONAL PROTOCOL TO THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS CONSEQUENT ON ACCESSION OF THE KINGDOM OF SPAIN AND THE PORTUGUESE REPUBLIC TO THE COMMUNITY, 29 NOVEMBER 1985.

จำกัดโควตา รวมทั้งภาคีประชาคม (Community Restraint Levels) จำนวน 14 รายการ¹¹

¹¹มีรายการดังนี้ คือ รายการ

รายการ 2 ผ้าฝ้าย ผ้าใยสังเคราะห์ หรือส่วนผสมผ้าฝ้ายมากกว่าเส้นใยสังเคราะห์ (cotton Fabrics, Fabrics of Discontinuous Synthetic Fibres,

รายการ 3 ผ้าฝ้ายเส้นใยสังเคราะห์ (woven Fabrics of Man Made Fibres)

รายการ 4 เสื้อผ้าถัก (Shirts, T-Shirts, Knitted)

รายการ 5 เสื้อกันหนาว (Jerseys, Pullovers, Knitted)

รายการ 6 กางเกงบุรุษ สตรีผ้าทอ (Woven Trousers)

รายการ 7 เสื้อสตรี ผ้าทอและผ้าถัก (Women's Woven and Knitted Blouses)

รายการ 8 เสื้อเชิ้ตบุรุษ ผ้าทอ (Men's Woven Shirts)

รายการ 10 ถุงมือผ้าถัก (Knitted Gloves)

รายการ 12 ถุงเท้า (socks)

รายการ 21 เสื้อกันลม (Parkas Anoraks)

รายการ 22 เส้นด้ายใยสังเคราะห์ (Synthetic Yarns)

รายการ 24 ชุดนอนสตรี ผ้าถัก (Women's Knitted Pajama)

รายการ 26 ชุดสตรี ผ้าทอและถัก (Women's Woven and Knitted Dresses)

รายการ 73 ชุดกีฬา (Track Suits of Knitted)

รายการ 83 เสื้อผ้ายัดชั้นนอก (Knitted Outer Garment)

โควต้าเฉพาะประเทศ (Regional Level) มี 8 รายการ¹²

สินค้าที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องใช้โควต้า ยังคงเหมือนกับข้อตกลงทวิภาคีฉบับสอง กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอตามชนบท ซึ่งผลิตด้วยมือ และทำ โดยทำขึ้นตามถิ่นฐานทางชนบท ได้แก่ ผ้าฝืน เครื่องนุ่งห่ม หรือผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ซึ่งทำจากผ้าฝืน และนำมาเย็บด้วยมือทั้งหมด มิได้ใช้เครื่องจักรแต่อย่างใด และ Folklore Handicraft รวมทั้งสินค้า RE-EXPORT

¹²โควต้าเฉพาะประเทศ (Regional Level) มีดังนี้

รายการ 15.B เสื้อโค้ทสตรี ผ้าทอ (Women Woven Coats) เฉพาะประเทศสหราชอาณาจักร

รายการ 16 ชุดสูทบุรุษผ้าทอ (Men's Woven Suits) เฉพาะสหราชอาณาจักร

รายการ 24 กระโปรงสตรี ผ้าทอและผ้าถัก (Woven and Knitted Skirts) เฉพาะประเทศสหราชอาณาจักร และเดนมาร์ก

รายการ 29 ชุดสูทสตรีผ้าทอ (Women's Woven Suits) เฉพาะสหราชอาณาจักร

รายการ 31 ชุดชั้นใน (Brassiers) เฉพาะไอร์แลนด์

รายการ 74 ชุดสูทสตรีผ้าถัก (Women's Knitted Suits) เฉพาะสหราชอาณาจักร และไอร์แลนด์

รายการ 83 เสื้อผ้าถักชั้นนอก (Knitted Outer garment) เฉพาะประเทศสหราชอาณาจักร

ผ้าฝืน รายการ 37 ผ้าฝืนใยสังเคราะห์ (Synthetic Woven Fabrics) เฉพาะประเทศอิตาลี

ข้อตกลงทวิภาคีฉบับที่สี่¹³ อายุบังคับใช้ของข้อตกลงฉบับนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2530 ถึง 31 ธันวาคม 2533 แต่มี protocol F ระบุให้ขยายข้อตกลงทวิภาคีฉบับนี้จนถึง 31 ธันวาคม 2534 ถ้าข้อตกลง MFA ขยายเวลาเกิน 31 ธันวาคม 2533 ซึ่ง MFA ฉบับนี้บังคับใช้ถึง 31 กรกฎาคม 2534 จึงทำให้ข้อตกลงทวิภาคีฉบับนี้ มีอายุบังคับใช้จนถึง 31 ธันวาคม 2534

ขณะเดียวกันข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) ได้สิ้นเวลาบังคับใช้ (31 กรกฎาคม 2534) แต่ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป ให้มีอายุบังคับใช้ถึง 31 ธันวาคม 2534 ซึ่งในการเจรจาจากการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย การค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นหัวข้อหนึ่งในการเจรจา แต่ปรากฏว่าการเจรจาหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย ยังไม่เป็นที่ยุติ ทั้งนี้รวมถึงเรื่องการค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปด้วย เมื่อเป็นดังนั้นในที่ประชุมของ GATT TEXTILES COMMITTEE เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2534 มีมติให้ยังคงใช้ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) โดยให้ใช้บังคับออกไปอีก 17 เดือน จนถึง 31 ธันวาคม 2535¹⁴ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 10 วรรค 5 ของข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) และเปิดโอกาสให้ประเทศภาคียอมรับ โดยการลงนามตามมาตรา 13 ของข้อตกลง MFA

ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้ยอมรับการยังบังคับใช้ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศออกไปจนถึง 31 ธันวาคม 2535 ตามมติของ GATT TEXTILES COMMITTEE

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹³COUNCIL DECISION OF 11 DECEMBER 1986 CONCERNING THE PROVISIONAL APPLICATION OF THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS (OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN COMMUNITIES ฉบับ NO L 255, 5. 9. 1987, p. 127.

¹⁴ดูรายละเอียดที่ PROTOCOL MAINTAINING IN FORCE THE ARRANGEMENT REGARDING INTERNATIONAL TRADE IN TEXTILES ในภาคผนวก

ดังจะเห็นได้จาก COUNCIL DECISION OF 25 NOVEMBER 1991¹⁵ และขณะเดียวกัน ประชาคมยุโรปได้ตัดสินใจให้มีการต่อข้อตกลงทวิภาคีที่มีอยู่ออกไปอีก 1 ปี จนถึง 31 ธันวาคม 2535 เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลง MFA (รายละเอียดตามประกาศในภาคผนวก) ซึ่ง ประเทศไทยก็ได้เจรจาและตกลงกับประชาคมยุโรปขยายอายุข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมยุโรปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2535 ดังนั้นข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมยุโรปเศรษฐกิจยุโรปฉบับนี้จึงใช้บังคับถึง 31 ธันวาคม 2535

ข้อตกลงฉบับนี้ แบ่งรายการออกเป็น 114 รายการเช่นเดิม แต่แบ่งออกเป็น Group (หมวด) ได้ 5 หมวด คือ Group 1A, 2A, 2B, 3A, 3B,

สิ่งทองที่ถูกจำกัดโควตา และยกเว้นไม่ถูกจำกัดโควตาในข้อตกลงฉบับนี้ มีการ แบ่งแยกเป็นรายการจำกัดจำนวนโควตาทุกประเภท และโควตาเฉพาะประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁵ประกาศใน OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, NO L 327, 29, 11, 91, p. 31 รายละเอียดดูที่ภาคผนวก

รายการที่จำกัดจำนวนโควตาทุกประเภท (Community restraint Levels) 16 รายการ¹⁶

¹⁶ได้แก่

- รายการ 2 ผ้าผืนผ้าฝ้าย (Woven Fabrics of Cotton)
- รายการ 2A ผ้าผืนผ้าฝ้ายข้อม (Woven Fabrics of Cotton Other Than Unbleached or Bleached)
- รายการ 3 ผ้าผืนใยประดิษฐ์ (Woven Fabrics of Synthetic Textile Fibres)
- รายการ 3A ผ้าผืนใยประดิษฐ์ข้อม (Woven Fabrics of Synthetic Textile Fibres (Discontinuous or Waste Other than Unbleached or Bleached))
- รายการ 4(1) เสื้อยืด (Shirts, T - Shirts, Knitted)
- รายการ 5 เสื้อเสิร์ฟเตอร์ (Jersey'S Wind Cheaters)
- รายการ 6(1) กางเกงผ้าทอ (Woven Trousers)
- รายการ 7 เสื้อใช้ตประเภทผ้าทอ ผ้าถัก (Blouses and Shirt - Blouses Woven, Knitted)
- รายการ 8 เสื้อบุรุษผ้าทอ (Men'S Shirts, Woven)
- รายการ 10 ถุงมือผ้าถัก (Knitted Gloves)
- รายการ 12 ถุงเท้า (socks)
- รายการ 21(1) เสื้อแจ็กเก็ต (Parkas, anoraks, Woven)
- รายการ 22 เส้นด้ายใยสังเคราะห์ (synthetic Yarn)
- รายการ 24(2) ชุดนอนผ้าถัก (Knitted Pyjamas, Nightdress)
- รายการ 26 ชุดสตรีผ้าทอ ผ้าถัก (Woven and Knitted Dresses)
- รายการ 73 ชุดกีฬา (Track Suits)

รายการที่จำกัดโควตาการนำเข้าเฉพาะประเทศ (Regional Level)

มี 4 รายการ¹⁷

สินค้าที่ยกเว้นไม่ถูกจำกัดโควตา เหมือนข้อฉบับก่อน คือ สินค้า RE-Export
สินค้า HAND-LOOM, FOLKLORE HANDICRAFT

เมื่อได้ศึกษาถึงการจำกัดโควตาการนำเข้าประชาคมยุโรป พบว่ามีแนวโน้มที่จะ
ควบคุมโควตาการนำเข้าเพิ่มขึ้น จากที่มีการจำกัดโควตา เนื่องจาก 4 รายการ ในข้อตกลงฉบับ
แรก เพิ่มขึ้นเป็น 20 รายการในข้อตกลงฉบับที่สี่ นอกจากนั้นรายการสิ่งทอที่จำกัดโควตา
นับเป็นสิ่งทอหรือเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเสื้อยืด กางเกง
ถุงเท้า ถุงมือ ชุดกีฬา เสื้อเชิ้ต ทั้งบุรุษ สตรี เด็กหญิง เด็กชาย ล้วนแต่มีโควตาทั้งสิ้นและ
รวม ตลอดถึงผ้าผืน ทั้งที่ทำจากฝ้าย และใยประดิษฐ์ ส่วนสินค้าที่อยู่ในข่ายยกเว้นไม่ถูกจำกัด
โควตา จะเป็นสินค้าตามชนบทที่ผลิตในชนบท และเป็นผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ซึ่งโดยปกติ จะผลิตได้
เป็นจำนวนน้อย เพราะต้องเป็นสินค้าทำด้วยมือ จึงไม่สามารถจะส่งออกได้เป็นจำนวนครั้งละ
มาก ๆ ได้ จึงเป็นข้อยกเว้นที่ก่อประโยชน์กับประเทศไทยน้อยมาก เพราะปริมาณการส่งออก
ในแต่ละมีน้อยมาก

2. หลักเกณฑ์การใช้โควตา (UTILIZATION)

ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป มีระบบโควตาแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ เพราะ
ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปนั้น ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ถึง 12 ประเทศในปัจจุบัน แต่ใน

¹⁷ได้แก่

รายการ 16 ชุดสูทบุรุษ ผ้าทอ (Men's Woven Suits) เฉพาะสหราชอาณาจักร

รายการ 29 ชุดสูทสตรี ผ้าทอ (Women's Woven Suit) เฉพาะสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักร

รายการ 37 ผ้าผืน ผ้าทอ เส้นใยสังเคราะห์ (Woven Fabrics Artificial
Fibres)

รายการ 74 ชุดสูทสตรี ผ้าถัก (Women's Knitted suits)

ขณะที่ใช้ข้อตกลงทวิภาคีฉบับนี้ มี 10 ประเทศ ระบบโควตาแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ โควตาสำหรับทุกประเทศที่เป็นภาคีของประชาคม เรียกว่า community Level โดยแบ่งสัดส่วนโควตาให้แก่ประเทศภาคีทั่วกัน ตามที่ระบุไว้ในข้อตกลงทวิภาคี ซึ่งในข้อตกลงฉบับสองกำหนดสัดส่วนไว้เช่นกัน¹⁰

อนึ่ง ในปี 2524 ประเทศกรีซ ได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกประชาคมยุโรป สำหรับโควตาก็อีกลักษณะหนึ่ง คือ โควตาเฉพาะบางประเทศเท่านั้น เรียกว่า Regional Level

นอกจากระบบการจำกัดโควตา (Quantitation Limitations) ประชาคมยุโรปยังมีกลไกการติดตาม (An Administrative Monitoring Mechanism) หรือที่เรียกว่า กลไกการปรึกษา (Consultation Mechanism) หมายถึง กรณีที่ประชาคมยุโรป พบว่าสิ่งทอจากประเทศไทยเป็นสาเหตุให้เกิด Market Disruption ต่อตลาดภายในประภทประชาคมเศรษฐกิจยุโรป สามารถจะร้องขอสำหรับการปรึกษาหารือ เพื่อจำกัดปริมาณผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ตามระดับของการเจรจาว่า จำนวนปริมาณควรจะเป็นเท่าไร ถ้าการเจรจาไม่ประสบผล ประชาคมฯ มีสิทธิที่จะจำกัดปริมาณฝ่ายเดียวได้ (Unilateral Restraints) ซึ่งมาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่า ถ้าการส่งออกหมวด 1 เกิน 0.2% หมวด เกิน 1.2% และหมวด 3, 4 หรือ 5 เกิน 4% ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของปีที่ผ่านมา ประชาคมฯมีสิทธิขอเปิด

¹⁰ARTICLE 6 ข้อ 6 THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND IN TEXTILE PRODUCT, 1978, กำหนดสัดส่วนไว้ดังนี้

GERMANY	28.5%
BENELUX	10.5%
FRANCE	18.5%
ITALY	15%
DENMARK	3%
IRELAND	1%
UNITED KINGDOM	23.5%

เจรจา เพื่อกำหนดโควต้าได้ ถ้าตกลงกันได้ ประชาคมจะกำหนดโควต้าให้ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ประชาคมมีสิทธิกำหนดปริมาณโควต้า โดยไม่ต่ำกว่าปริมาณการนำเข้าสำหรับรายการนั้น ซึ่งเป็นมาตรการการกระทำฝ่ายเดียว (Take Unilateral)

การใช้โควต้าสำหรับข้อตกลงทวิภาคี ฉบับนี้ ได้กำหนดวิธีการใช้โควต้าว่า ให้มีอัตราการเติบโต (Growth Rate) ในแต่ละปีอยู่ระหว่าง 0.5% - 6%

สินค้าหมวด 1 อัตราการขยายต่อปี อยู่ในระดับ 0.5% - 4%

สินค้าหมวดที่ 2, 3 และ 4 อัตราขยายต่อปีจะอยู่ในระดับตามแต่จะตกลงกัน ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าประชาคมฯ ให้อัตราการขยายแก่ประเทศอื่น ๆ สูงกว่า ก็จะต้องปรับเพิ่มให้ประเทศไทยอยู่ในระดับเดียวกันด้วย

การนำโควต้าที่เหลือจากปีที่แล้วมาใช้ในปีปัจจุบัน (Carry Over) ได้ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควต้าปีปัจจุบัน

การนำโควต้าของปีต่อไปมาใช้ล่วงหน้า ในปีปัจจุบัน (Carry Forward) สามารถนำมาใช้ได้ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควต้าในปีปัจจุบัน

การโอนโควต้า (Swing) ระหว่างรายการ 1, 2, 2A กระทำได้ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควตารายการที่จะโอน ทั้งนี้เมื่อรวมการใช้โควต้าทั้ง Carry Over, Carry Forward และ Swing จะสามารถกระทำได้ไม่เกิน 15% ของโควต้าปีปัจจุบัน

สำหรับข้อตกลงทวิภาคีฉบับสาม การแบ่งอัตราส่วนโควต้าให้แก่ประเทศภาคีตามสัดส่วนที่มีในข้อตกลง มีอัตราสัดส่วนทุกประเทศเท่ากันกับข้อตกลงฉบับสอง

นอกจากระบบการจำกัดโควต้า (Quantitation Restriction Levels) ซึ่งมีทั้ง Community Restraint Level สำหรับประเทศภาคีทุกประเทศ และ Regional Level สำหรับบางประเทศแล้ว ในข้อตกลงทวิภาคี ฉบับนี้ มีกลไกที่เรียกว่า "Basket Extrator" ซึ่งคล้ายกับ Consultation Mechanism ในข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสอง ซึ่งเป็นมาตรการหรือกลไกที่ประชาคมฯสามารถจะร้องขอปรึกษาหารือกับประเทศไทย เพื่อการจำกัดการนำเข้าสินค้า สิ่งทอที่ยังไม่ได้จำกัดโควต้า ถ้าเกิดกรณีที่ประชาคมฯ พบว่าการนำเข้า

ผลิตภัณฑ์สิ่งทอชนิดนั้น ๆ เกินกว่ายอดการนำเข้าทั้งหมด ในรอบปีที่ผ่านมา (Preceding Year) คิดเป็นร้อยละ ดังนี้¹⁹

สำหรับสินค้าหมวด (Group 1)	0.5%
สินค้าหมวด (Group 2)	2.5%
สินค้าหมวด (Group 3)	5%

ระบบการใช้โควตา ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับนี้ ระบุไว้ว่า สามารถนำโควตาปีต่อไปมาใช้ในปัจจุบัน (Carry Forward) ไม่เกินร้อยละ 5 และนำโควตาปีที่ผ่านมาใช้ได้ (Carry Over) ไม่เกินร้อยละ 5 อัตราการเติบโต (Growth Rates) สินค้าในโควตาจะไม่สูงกว่าร้อยละ 6 แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 การโอนโควตา (Swing) ห้ามการโอนในหมวด 1 เว้นแต่เป็นการโอนจากรายการ 1 ไปรายการ 2 และรายการ 2A ซึ่งมีได้ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควตารายการที่จะโอน

การโอนระหว่างรายการ 4, 5, 6, 7 และ 8 ทำได้ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควตารายการนั้น ๆ ซึ่งต้องการโอน

การโอนไปยังรายการใน Group 2 และ Group 3 อาจโอนได้จากรายการใน Group 1, 2 และ 3 ไม่เกิน 5% ของปริมาณโควตารายการที่ต้องการโอน ทั้งนี้เมื่อรวม Carry Forward, Carry Over และ Swing แล้ว ต้องไม่เกิน 15% ของโควตาปีปัจจุบัน

มาตรการที่สำคัญภายใต้ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับนี้ที่ประชาคมฯได้นำมาใช้ คือ มาตรการที่ประชาคมฯ สามารถจะ ลดโควตาของประเทศผู้ส่งออกได้ หากผู้ส่งออกไม่สามารถใช้โควตาได้เต็มตามปริมาณที่ให้ ซึ่งเรียกว่ามาตรการ "Antisurge"²⁰ ทั้งนี้เพราะ

¹⁹ARTICLE 8 PARA 2. AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCTS. 7/7/82

²⁰ARTICLE 9 PARA. AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCT. 7/7/82.

ประชาคมฯ ไม่นับถือว่าปริมาณการนำเข้าของรายการที่จำกัดจำนวนตาม หมวด (Group 1) อาจจะเป็นระดับของการนำเข้าในปีที่ผ่านมา โดยร้อยละ 10 ของโควตาที่ใช้ในปัจจุบันเป็น รายการสินค้าในหมวด (Group) 1 ทำให้ประชาคมฯสามารถจะร้องขอให้มีการเจรจาเพื่อให้ประเทศไทยระงับการส่งออกชั่วคราวรายการ (Category) หรือบางรายการ บทบัญญัติ ในการยึดหยุ่น หรือการปรับปรุงโควตาที่ใช้อยู่ใน สามารถที่จะเปลี่ยนแปลง หรือมีการชดเชย อย่างเหมาะสม โดยระหว่างที่มีการเจรจาประเทศไทยต้องจำกัดการส่งออกเป็นเวลา 1 เดือน ถ้าไม่สามารถจะเจรจาสำเร็จ ประชาคมฯ สามารถจะใช้มาตรการจำกัดฝ่ายเดียว (Unilateral)

ในปี 2529 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของข้อตกลงทวิภาคีฯ ประเทศสเปน และ โปรตุเกส ได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของประชาคม จึงมีการเพิ่มโควตาให้ประเทศไทย ในปี 2529

หลักเกณฑ์การใช้โควตา

โควตาประชาคมฯ ในส่วนของโควตารวมทุกประเทศภาคีประชาคมฯ (community Restraint Level) ในข้อตกลงฉบับนี้ได้ แบ่งสัดส่วนโควตาไว้แต่ละประเทศ ดังนี้²¹

²¹PROTOCOL C. THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCT. 1987. กำหนดสัดส่วนดังนี้

GERMANY	25.5%
BENELUX	9.5%
FRANCE	16.5%
ITALY	13.5%
DENMARK	2.7%
IRELAND	0.8%
UNITED KINGDOM	21.0%
GREECE	1.5%
SPAIN	7.5%
PORTUGAL	1.5%

สำหรับ "Basket Extractor" กลไกเพื่อร้องขอให้มีการเจรจาเพื่อ
จำกัดโควตา ถ้ามีการส่งออกเกินจำนวนนำเข้าในปีที่ผ่านมา ในอัตราดังนี้²²

GROUP 1 1%

GROUP 2 5%

GROUP 3 10%

อัตราที่กำหนดนี้ จะพบว่า มีอัตราเพิ่มมากกว่าข้อตกลง ฉบับสาม คิดเป็น 50% แสดงให้
เห็นว่าประชาคมฯ ได้ขยายเขตแดนมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยสามารถจะพัฒนาการส่งออกสินค้า
นอกโควตา ไปประชาคมได้มากยิ่งขึ้นกว่าในข้อตกลงทวิภาคีฯ ฉบับสาม

ความยืดหยุ่นในการใช้โควตา

1. อัตราการเจริญเติบโต (Growth Rate) ระหว่าง 3-7%
 2. Carry Forward ไม่เกิน 7%
 3. Transfer ในกลุ่ม 1 มีไม่ได้ เว้นแต่กรณี
 1. โอนระหว่างรายการ 2 และรายการ 3 และโอนจากรายการ 1
ไปรายการ 2 และรายการ 3 ได้ ไม่เกิน 7% ของปริมาณโควตา สำหรับปีข้อตกลงปัจจุบัน
 2. การโอนระหว่างรายการ 4, 5, 6, 7 และ 8 ทำได้ไม่เกิน
7% ของปริมาณโควตาที่มี สำหรับรายการที่จะโอน
 3. การโอนไปยังรายการในหมวด 2 และ 3 อาจโอนได้จาก
รายการอื่น หรือรายการในหมวด 1, 2, 3 ได้ไม่เกิน 7% ของปริมาณโควตาที่มีสำหรับ
รายการที่จะโอน
- ทั้งนี้ เมื่อรวมการโอนของทั้งหมดในข้อ 1, 2, 3 ข้างต้น จะต้องไม่เกิน 17%

²²ARTICLE 8 THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN ECONOMIC
COMMUNITY AND THE KINGDOM OF THAILAND ON TRADE IN TEXTILE PRODUCT.
1987.

ข้อสังเกตข้อตกลงทวิภาคี ฉบับนี้ มีความเสรีมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ ข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ (MFA) เช่น อัตราเจริญเติบโต (Growth Rate) ข้อตกลงทวิภาคี ให้ได้ถึง 7% ในขณะที่ MFA กำหนดไว้ 6% ในส่วน Carry Forward กำหนดให้มีได้ ไม่เกิน 7% ในขณะที่ MFA กำหนดไว้เพียงไม่เกิน 5% ของโควตาปีปัจจุบัน นอกจากนี้ ข้อตกลงฉบับนี้กำหนดให้มีการโอนโควตาระหว่างประเทศสมาชิกประชาคมฯ ได้ โดยให้โอนในปีแรก 2% ปีที่สอง 4% ปีที่สาม 8% และปีที่สี่ 12% ทั้งนี้โดยจะต้องทำการโอนหลังจากวันที่ 1 ของเดือนมิถุนายนของปี และโอนออกไปจากรายการที่มีการใช้โควตาดำต่ำกว่า 80% ขณะเดียวกัน ข้อตกลงฉบับนี้ประชาคมยุโรปได้ยกเลิก การขอลิทธิปรับลดโควตาในกรณีประเทศ ผู้ส่งออกไม่สามารถใช้โควตาได้เต็มที่หรือใช้ในระดับต่ำ แต่ในปีถัดไปได้ใช้โควตารายการนั้น ๆ สูงกว่าที่เคยส่งออกเป็นจำนวนมาก (Anti - Surge Mechanism) ตามมาตรา 9 ของข้อตกลงทวิภาคีฉบับก่อน แต่ประชาคมยุโรปสามารถเรียกให้มีการเจรจาเป็นกรณีพิเศษ ในกรณีที่ปริมาณนำเข้าในรายการใดในหมวด (Group) 1 มีปริมาณสูงขึ้นอย่างฉับพลัน เมื่อเปรียบเทียบกับการนำเข้าในปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาข้อตกลงทวิภาคีฉบับสอง จนถึงฉบับสี่ ระบบการใช้โควตาจะ กำหนด Growth Rate, Carry Over, Carry Forward, Swing และ Basket Mechanism ไว้ในส่วนของ Growth Rate ข้อตกลงฉบับสอง กำหนดให้ 0.5% - 6% ต่อมา ในข้อตกลงฉบับสามเป็น 1 - 6% และในข้อตกลงฉบับสี่ กำหนดไว้ 3-7% ส่วน Carryover ข้อตกลงฉบับสองและสามกำหนด 5% ฉบับสี่เพิ่มเป็น 7% ในขณะเดียวกัน Swing ฉบับสอง 5% ฉบับสาม 5% ฉบับสี่เพิ่มเป็น 7% สำหรับ Basket Mechanism มีความยืดหยุ่นให้เสรีในการนำเข้าสูงตามลำดับของข้อตกลงฉบับสอง หมวด 1 กำหนด 0.2% ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ของปีที่ผ่านมา เป็น 0.5% ในฉบับสาม และ 1% ในฉบับสี่ หมวด 2 เป็น 1.2, 2.5 และ 5% ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นแนวโน้มสำหรับการใช้โควตามีความยืดหยุ่น และมีความเสรีในการส่งออก เพิ่มขึ้น

3. การร้องขอเจรจาปรึกษาหารือกระบวนการเจรจา

ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสอง ได้กำหนดกรณีที่จะร้องขอเจรจาปรึกษารือนั้น อาจเกิดจากการที่สินค้าจากประเทศไทยนำเข้าประชาคมฯ เป็นจำนวนมากเกินกว่าที่ได้มี กำหนดไว้ในข้อตกลงทวิภาคี ซึ่งประชาคมฯ ได้มีกำหนดเงื่อนไขที่ประชาคมฯ จะเรียกขอ

เจรจาปรึกษาหารือได้ ตามมาตรา 6 กล่าวคือ ถ้าสินค้านอกโควตา ได้มีการส่งออกเกินกว่า ปริมาณอัตราส่วนที่กำหนดไว้ คือ สิ่งทอ หมวด 1 ส่งเกิน 0.2% หมวด 2 ส่งเกิน 1.2% หมวด 3, 4, 5 เกิน 4% ของปริมาณการนำเข้าสิ่งทอทั้งหมดของปีที่ผ่านมา ประชาคมฯอาจร้องขอ ให้มีการเจรจาตาม มาตรา 13

มาตรา 13 ระบุไว้ถึงขบวนการเจรจาปรึกษาหารือ โดยให้ดำเนินการดังนี้ คือ การร้องขอเพื่อปรึกษาหารือ จะต้องบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังประเทศคู่สัญญา โดยให้ระยะเวลาที่สมควร กล่าวคือ ไม่เกิน 15 วัน หลังจากได้รับการบอกกล่าว ทั้งนี้ต้องมีสิ่งแวดล้อมประกอบ และความเห็นของประเทศผู้ร้องขออย่างชัดเจน เสนอมาในคำร้องขอ และคู่สัญญาจะต้องปรึกษาหารือกันภายใน 6 สัปดาห์ จากวันหลังสุดของการบอกกล่าวสำหรับการร้องขอ เพื่อให้เกิดความตกลงหรือบทสรุปที่ยอมรับได้ภายใน 1 เดือน

ถ้าการเจรจาเป็นที่ตกลงกันได้ ประเทศไทยจะต้องถือปฏิบัติจากวันที่แจ้งการ ร้องขอเจรจา โดยการระงับ หรือจำกัดการส่งออก ตามปริมาณที่ประชาคมได้แจ้งมา ประชาคม มีอำนาจที่จะอนุญาตให้นำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เรียกเจรจานั้น ถ้าการส่งออกจากประเทศไทย ก่อนวันร้องขอให้มีการเจรจา

กรณีถ้าไม่สามารถจะตกลงให้เป็นที่น่าพอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว ภายในระยะเวลา ตามมาตรา 13 ประชาคมมีสิทธิกำหนดให้จำกัดปริมาณโควตาได้ในระดับประจำปี ทั้งนี้โดย ปริมาณโควตาไม่ต่ำกว่าปริมาณการนำเข้าของรายการที่เรียกเจรจาตามที่มีหนังสือร้องขอสำหรับการเจรจา ซึ่งเป็นการกระทำฝ่ายเดียว (Unilateral) ของประชาคมยุโรป หลังจาก ที่ปรึกษาหารือ แล้วไม่สามารถตกลงกันได้

ในส่วน of ข้อตกลงทวิภาคีฉบับสาม การร้องขอเจรจา กระบวนการเจรจา ปรึกษาหารือ เกิดในกรณีที่มีการส่งออกสิ่งทอของไทยเกินกว่าปริมาณโควตาตามอัตราส่วนที่ กำหนดไว้ ซึ่งเป็นกลไกของประชาคมฯ อย่างหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า "Basket Extrator" โดย จะกำหนดเป็นเพดาน (Ceiling) ไว้ ถ้าเกินเพดานดังกล่าวจะต้องมีการเรียกเจรจา เพื่อ จำกัดปริมาณโควตาต่อไป โดยเพดานดังกล่าวจะระบุไว้ในมาตรา 8 กล่าวคือ

- รายการสินค้าใน Group 1 ส่งออกเกิน 0.5% ของปีที่ผ่านมา
- Group 2 ส่งออกเกิน 2.5% ของปีที่ผ่านมา
- Group 3 ส่งออกเกิน 5% ของปีที่ผ่านมา

การร้องขอให้เปิดเจรจาทำได้ตามมาตรา 17 คือ การร้องขอเพื่อปรึกษาหารือต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งให้คู่กรณีทราบ ให้ระยะเวลาที่เหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 15 วัน) หลังจากวันแจ้งให้ทราบ พร้อมเหตุผล สิ่งแวดล้อมประกอบรวมทั้งความคิดของผู้ร้อง โดยให้มีการเจรจาภายใน 1 เดือนนับจากการแจ้งให้ทราบ และควรเจรจาให้สำเร็จหรือยอมรับกันภายใน 1 เดือนหรือภายใน 3 เดือนจากวันที่เรียกเจรจา ประเทศไทยต้องจำกัดการส่งออกสินค้ารายการนั้น โดยไทยจะส่งออกได้เพียงร้อยละ 25 ของจำนวนส่งออกทั้งหมดของปีที่ผ่านมาสำหรับสินค้าในระหว่างการเดินทาง ถ้าส่งออกก่อนวันเรียกเจรจา จะอนุญาตให้นำเข้าได้โดยไม่รวมอยู่ใน 25% นั้น

ถ้าการเจรจาไม่เป็นที่ตกลง ประชาคมสามารถใช้มาตรการจำกัดฝ่ายเดียว กำหนดปริมาณให้ไม่น้อยกว่าปริมาณโควตาระดับที่เรียกเจรจา หรือร้อยละ 106 ของระดับการนำเข้าในปีที่ผ่านมา

สำหรับกรณีการเจรจาที่เป็น Anti-Surge จะต้องมีคำร้องขอเจรจาเป็นหนังสือ พร้อมเหตุผลประกอบ และต้องมีการเจรจาภายใน 15 วัน และต้องเจรจาได้เสร็จภายใน 15 วันต่อมา

การร้องขอเจรจาปรึกษาหารือ และกระบวนการเจรจา ในข้อตกลงฉบับสี่กรณีการส่งออกเกินปริมาณอัตราส่วนที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นกลไก "Basket Extractor" เป็นการเรียกเจรจากำหนดโควตาสำหรับสินค้านอกโควตา ซึ่งข้อตกลงกำหนดไว้สำหรับรายการสินค้าใน

หมวด 1 เกิน 1% ของปริมาณปีที่ผ่านมา

หมวด 2 เกิน 5% ของปริมาณปีที่ผ่านมา

หมวด 3 เกิน 10% ของปริมาณปีที่ผ่านมา

การร้องขอให้เปิดเจรจาทำได้ตาม มาตรา 16 เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าพอใจ ประเทศไทยจะต้องจำกัดการส่งออกสินค้ารายการนั้นไปประชาคมฯ หรือประเทศภาคีประชาคมฯ ซึ่งระบุโดยประชาคมฯ สำหรับข้อบังคับในระยะเวลา 3 เดือนจากวันที่ ร้องขอปรึกษาหารือ ซึ่งบังคับการจำกัด จะกำหนดที่ระดับ 25% ของระดับการนำเข้าระหว่างปีที่ผ่านมา ซึ่งเกิน

ระดับซึ่งเกิดจากการใช้อัตราเพิ่มของ Basket Extractor หรือ 25% ของระดับซึ่งเป็นผลจากการใช้อัตราเพิ่มของ Basket Extractor อย่างหนึ่งอย่างใด

กระบวนการเจรจา ตามมาตรา 16 มีขั้นตอนดังนี้

1. การร้องขอเพื่อปรึกษาจะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งให้คู่ภาคีทราบ พร้อมคำแถลงเหตุผล และสิ่งแวดล้อมและความเห็นของภาคีที่ร้องขอ

2. การร้องขอเพื่อปรึกษา จะต้องให้ระยะเวลาพอสมควร (ไม่น้อยกว่า 15 วัน หลังจากวันแจ้งให้ทราบ)

3. ให้เจรจาภายใน 1 เดือน นับจากการแจ้งให้ทราบ และควรเจรจาให้สำเร็จ หรือให้มีการยอมรับกัน ภายใน 1 เดือน ถ้าคู่กรณีไม่สามารถเจรจาให้เป็นที่ตกลงกันได้ภายใน ระยะเวลาตามที่ระไว้ในมาตรา 16 ประชาคมฯ มีสิทธิจะกำหนดจำกัดปริมาณในระดับประจำปี แต่ไม่น้อยกว่าระดับของโควตาปีที่ผ่านมา บวกกับสัดส่วนที่กำหนดไว้ใน Basket Extractor หรือ 106% ของระดับการนำเข้าในระหว่างปีที่ผ่านมา ซึ่งนำเข้าเกินระดับที่เป็นผลจากการใช้อัตราที่กำหนดใน Basket Extractor และได้ยกขึ้นร้องขอสำหรับการปรึกษา (Consultation) อย่างหนึ่งอย่างใดที่สูงกว่า

จากการศึกษาถึง การร้องขอเจรจาปรึกษาหรือ และกระบวนการเจรจาพบว่า การเรียกเจรจาต้องเป็นสถานการณ์ที่อัตราการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศไทย เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ สำหรับการส่งออกสินค้านอกโควตา ซึ่งเรียกกันว่า Basket Mechanism ในข้อตกลงฉบับจะระบุไว้ว่า สินค้าหมวดใดห้ามส่งเกินปริมาณที่นำเข้าในปีที่ผ่านมา ถ้าเกินอัตราที่กำหนดประชาคมสามารถเรียกเจรจาจำกัดปริมาณได้ เมื่อมีการเจรจา ถ้าตกลงกันไม่ได้ ข้อตกลงทวิภาคีฉบับสอง อนุญาตให้ประชาคมฯมีสิทธิใช้ Unilateral ได้ โดยให้ปริมาณโควตาไม่ต่ำกว่าปริมาณการนำเข้าตามหนังสือร้องขอ ส่วนข้อตกลงฉบับสามกำหนดให้เป็นร้อยละของระดับการนำเข้าในปีที่ผ่านมา หรือไม่น้อยกว่าปริมาณโควตาระดับการเรียกเจรจาสำหรับข้อตกลง แต่ในข้อตกลงฉบับสี่กำหนดให้ไม่น้อยกว่าระดับการนำเข้าในปีที่ผ่านมา บวกกับสัดส่วนที่กำหนดใน Basket ซึ่งแสดงได้ว่า ในการเรียกเจรจามีความยืดหยุ่นพอสมควร

สรุป

ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป เริ่มมีครั้งแรกเมื่อปี 2520 คือ บังคับใช้เป็นการชั่วคราว 1 ปี ตั้งแต่ 1 มกราคม 2520 ถึง 31 ธันวาคม 2520 โดยประชาคม

ยุโรป จำกัดการส่งออกสิ่งทอไทย เป็นจำนวน 4 รายการ ข้อตกลงฉบับนี้ บางทีก็ไม่ถือเป็น ข้อตกลงทวิภาคี เนื่องจากถือเป็นเพียงข้อตกลงชั่วคราวเท่านั้น จึงไม่มีรายละเอียดเรื่องอื่น ๆ

ต่อมามีข้อตกลงฉบับสอง ใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2521 ถึง 31 ธันวาคม 2525 ซึ่งอยู่ในช่วงปลายข้อตกลง MFA ฉบับที่สอง และต้น MFA ฉบับที่สาม ซึ่งมีการ จำกัดการนำเข้ามากขึ้น กว่าข้อตกลงฉบับแรก

สำหรับข้อตกลงฉบับสาม และสี่ มีการเพิ่มจำนวนรายการสินค้าที่อยู่ภายใต้การ จำกัดปริมาณมากขึ้นกว่าเดิม ในขณะเดียวกัน มาตรการติดตามความเคลื่อนไหวของสินค้านอก โควตา ที่เรียกว่า Basket Mechanism กลับมีความเสรีเพิ่มมากขึ้น จากข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสอง หมวด 1 กำหนดไว้ 0.2% เพิ่มขึ้นเป็น 0.5% ในข้อตกลงฉบับสาม และเพิ่ม เป็น 1% ในข้อตกลงฉบับที่สี่ นอกจากนี้ ๆ ในหมวดอื่น ๆ ก็มีการเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งสาระ สำคัญข้อตกลงทวิภาคีตั้งแต่ฉบับแรก จนถึง ฉบับที่สี่ (ฉบับปัจจุบัน) สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.1 เปรียบเทียบสาระสำคัญของข้อตกลงทวิภาคีการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป

สาระสำคัญ	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับแรก ¹ MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สอง MFA II + III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สาม MFA III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สี่ MFA IV
อายุสัญญา	1 มค.20-31 ธค.20	1 มค.21-31 ธค.25	1 มค.26-31 ธค.29	1 มค.30-31 ธค.35
สินค้าที่จำกัด โควต้า	4 รายการ ได้แก่ 2. COTTON WOVEN FABRIC 3. MMF WOVEN FABRIC 4. SHIRTS, T- SHIRTS 5. PULLOVERS	9 รายการ คือ รายการ 2. COTTON WOVEN FABRIC 3. SYNTHETIC WOVEN FABRIC 4. T-SHIRT 5. PULLOVERS 6. M+B TROUSER 7. BLOUSES 8. MEN WOVEN SHIRT 11. KNITTED GLOVE 22. YARN OF DISCON TINUOUS	มีการแบ่งโควต้าออก เป็น 2 ประเภท คือ COMMUNITY RESTRAINT LEVEL) จำนวน 14 รายการ คือ รายการ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 21, 24, 26, 73 และ 22 REGIONAL LEVEL มี 8 รายการ ได้แก่ 15 B-UK 16-UK 29-UK 37-I 74-UK, DEN 74-UK, IRL 83-UK 37-IT	COMMUNITY RESTRAINT LEVEL มี 16 รายการ ได้แก่ รายการ 2, 2A, 3, 3A, 4(1), 5, 6(1) 7, 8, 10, 12, 21(1), 22, 24(2) 26, 73 REGIONAL LEVEL มี 4 รายการ คือ 16-UK 29-UK 37-I 74-UK, IRL

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สาระสำคัญ	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับแรก ¹ MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สอง MFA II + III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สาม MFA III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สี่ MFA IV
สิ่งที่ ยกเว้นไม่ จำกัดโควตา การใช้ โควตา	-	COTTAGE-PRODUCT RE-EXPORT	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
BASKET ² MECHANISM	-	มีการแบ่งแยกสัดส่วน การใช้โควตาแต่ละ ประเทศ (กรณีโควตา รวม) GROWTH RATE 0.5- 6 CARRY OVER ไม่เกิน 5% CARRY FORWARD ไม่เกิน 5% SWING ไม่เกิน 5% CO+CF+SWING 15% ถ้าส่งออกหมวด 1 เกิน 0.2% หมวด 2 เกิน 1.2% หมวด 3, 4 หรือ 5 เกิน 4% ของปริมาณ การนำเข้าทั้งหมดของ ปีที่ผ่านมา	ไม่เปลี่ยนแปลง มีการแบ่งแยกสัดส่วน เช่นเดียวกับฉบับก่อน GROWTH RATE 1-6 CARRY OVER ไม่เกิน 5% CARRY FORWARD ไม่เกินร้อยละ 5 SWING ไม่เกิน 5% CO+CF+SWING 15% สินค้าหมวด 1 เกิน 0.5% หมวด 2 เกิน 2.5% หมวด 3 เกิน 2.5% (ข้อตกลงนี้มี 3หมวด)	มีการแบ่งแยกสัดส่วน การใช้โควตาเช่นกัน GROWTH RATE 3-7% CARRY FORWARD ไม่เกิน 7% CARRY OVER ไม่เกิน 5% SWING ไม่เกิน 7% สินค้าหมวด 1 เกิน 1% หมวด 2 เกิน 5% หมวด 3 เกิน 10%

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สาระสำคัญ	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับแรก ¹ MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สอง MFA II + III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สาม MFA III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สี่ MFA IV
การร้องขอ เจรจา กระบวนการ เจรจา		ถ้าอัตราการส่งออก เกินกว่าที่กำหนดไว้ (BASKET MECHANISM) เรียก เจรจาตามมาตรา 13 โดย 1. ร้องขอเจรจาเป็น ลายลักษณ์อักษร พร้อมสรุเอกสาร ประกอบ 2. ให้เวลาไม่เกิน 15 วัน นับจาก บอกกล่าว 3. เสร็จภายใน 6 สัปดาห์ 4. สรุผลภายใน 1 เดือน ถ้าตกลงได้ ประเทศไทยจะ จำกัดการส่งออก ตามที่ตกลง ถ้าตกลงไม่ได้	ถ้าอัตราการส่งออก เกินกว่าที่กำหนดไว้ ตาม BASKET MECHANISM) โดย เรียกเจรจาตาม มาตรา 17 โดยมี เงื่อนไขต้องเป็น 1. ร้องขอเป็นลาย- ลักษณ์อักษร 2. ให้เวลาทราบไม่ น้อยกว่า 15 วัน 3. เสร็จภายใน 1 เดือน 4. ไม่เจรจาสรุปผล ในเวลา 1 เดือน และในการเจรจา ไทยต้องจำกัดการ ส่งออก 3 เดือน จากวันที่เรียก เจรจา	เงื่อนไขการเรียก เจรจาเหมือนข้อตกลง ฉบับก่อน และสามารถ ใช้มาตรา 16 ในการ เรียกเจรจภายใน 3 เดือน จากวันที่ ร้องขอ จะจำกัดระดับ การส่งออกที่ 25% ของ ระดับการนำเข้าระหว่าง ปีที่ผ่านมา ขั้นตอนการเจรจา 1. ร้องขอเป็นลายลักษณ์ อักษร ประกอบพยาน หลักฐาน 2. ให้ระยะเวลาไม่น้อย กว่า 15 วัน หรือ จากวันแจ้งให้ทราบ 3. เสร็จภายใน 1 เดือน และได้สิ้นสุด ภายใน 1 เดือน

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สาระสำคัญ	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับแรก ¹ MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สอง MFA II + III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สาม MFA III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สี่ MFA IV
		ประชาคม มีสิทธิใช้ UNILATERAL โดยให้ปริมาณโควต้าไม่ต่ำ ปริมาณการนำเข้าตาม หนังสือร้องขอ	ถ้าเจรจาไม่เป็นที่ ตกลง ประชาคม สามารถใช้มาตรการ ฝ่ายเดียว UNILATERAL กำหนด ปริมาณโควต้าต่อไทย ไม่น้อยกว่าปริมาณ โควต้าระดับเรียก เจริญ หรือเป็นร้อยละ 106 ของระดับ การนำเข้าในปีที่ผ่านมา	เช่นกัน ถ้าเจรจา ไม่เป็นที่ตกลง ประชาคมฯ มีสิทธิ จะกำหนดปริมาณให้ ไม่น้อยกว่าระดับการ นำเข้า ในปีที่ผ่านมา บวกกับสัดส่วนที่กำหนด ใน BASKET หรือ 106% ของระดับการ นำเข้าในระหว่างปีที่ ผ่านมา
ระบบการ ควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม	-	ใช้ระบบ DOUBLE CHECKING คือ ทั้งสองประเทศจะส่ง สถิติข้อมูล เพื่อให้สามารถ ตรวจสอบซึ่งกันและกัน ได้	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ตารางท 4.1 (ต่อ)

สาระสำคัญ	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับแรก ¹ MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สอง MFA II + III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สาม MFA III	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับที่สี่ MFA IV
การบอกเลิกสัญญา	-	คู่สัญญาอาจจะขอเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อตกลงหรือบอกเลิกสัญญาได้โดยใช้เวลาอย่างน้อย 90 วัน	คู่สัญญาจะบอกเลิกสัญญาได้โดยใช้เวลาอย่างน้อย 60 วัน	คู่สัญญาจะบอกเลิกสัญญาต้องยื่นคำบอกกล่าวล่วงหน้าอย่างน้อย 120 วัน

1. เป็นข้อตกลงที่เป็นชั่วคราว ใช้เพียง 1 ปี จึงไม่มีข้อกำหนดปลีกย่อยอื่น ๆ
2. BASKET MECHANISM เป็นเกณฑ์ที่กำหนดระดับการนำเข้า ซึ่งมีใช้โควตา แต่ถ้าเมื่อใดที่มีการนำเข้าสินค้าประเภทนั้น ถึงเกณฑ์ที่อาจทำให้ตลาดสิ่งทอภายในประชาคมยุโรปเสียหาย ประชาคมฯ ก็จะเจรจาเพื่อกำหนดโควตาที่แน่นอนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.2 เปรียบเทียบการใช้โควต้าระหว่างข้อตกลง MFA กับข้อตกลงทวิภาคี
ระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป

การใช้ โควต้า	ข้อตกลง MFA MFA 1	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสอง	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสาม	ข้อตกลงทวิภาคี ฉบับสี่
CARRY FORWARD	ไม่ระบุ ไม่เกิน 5%	ไม่เกิน 5%	ไม่เกิน 5%	ไม่เกิน 5%
CARRY OVER (CO)	มากกว่า 7% แต่ไม่ต่ำ กว่า 5%	ไม่เกิน 5%	ไม่เกิน 5%	ไม่เกิน 7%
SWING CO+CF+ SWING	10%	ไม่เกิน 15	ไม่เกิน 15	ไม่เกิน 17%

หมายเหตุ จากตารางจะพบว่าข้อตกลงทวิภาคีฯ มีความเสรีในการใช้โควต้า
มากกว่าข้อตกลง MFA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.7 แนวโน้มเกี่ยวกับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศไทย กับประชาคมยุโรปภายหลังการรวมตัวเป็นยุโรปตลาดเดียว

ยุโรปตลาดเดียว (Single Market) เป็นการรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกประชาคมยุโรป เพื่อยกเลิกอุปสรรคที่กีดขวางการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ปัจจัยการผลิต วัตถุดิบ ตลอดจนกำลังงาน โดยปล่อยให้มีการเคลื่อนย้ายโดยเสรี ไม่มีข้อจำกัดทางการค้า ทั้งที่เป็นภาษีและมาตรการอื่น ๆ ทั้งนี้ โดยให้ประเทศสมาชิกต้องปรับปรุงโครงสร้าง และกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิต การแบ่งงานกันทำ และการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale)

สำหรับสถานการณ์ปัจจุบัน การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปอยู่ภายใต้กรอบของข้อตกลง MFA ทั้งนี้โดยมีข้อตกลงทวิภาคีระหว่างกัน เมื่อข้อตกลง MFA ฉบับสี่หมุดอายุ ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2534 คณะกรรมการสิ่งทอ (Textile Committee) ใน แกตต์ (Gatt) ได้ลงมติให้ขยายการบังคับใช้ MFA ฉบับเดิม ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2535 ทั้งนี้เนื่องจากการค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้เป็นหัวข้อหนึ่งของการเจรจาหลายฝ่ายรอบอูรุกวัย เมื่อสิ้นสุดการเจรจารอบอูรุกวัย โดยผลการเจรจายังไม่ยุติ จึงทำให้เรื่องการค้าสิ่งทอและเสื้อผ้า ไม่เป็นที่ยุติเช่นกัน คณะกรรมการสิ่งทอ จึงลงมติได้ใช้ข้อตกลง MFA ต่อไป เมื่อข้อตกลง MFA ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศกับประชาคมฯ ซึ่งได้หมดอายุไป เมื่อ 31 ธันวาคม 2534 ทางประชาคมยุโรปได้ให้ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทย กับประชาคมฯ ขยายอายุบังคับใช้ ถึง 31 ธันวาคม 2535

แต่เมื่อถึงต้นปี 2536 การค้าสิ่งทอไทย กับประชาคมยุโรปจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เมื่อ EC รวมเป็นตลาดเดียว ปราศจากการจำกัดสิทธิในการเคลื่อนย้าย คน แรงงาน ทุน ปราศจากด่านศุลกากร หรือด่านเพื่อตรวจสอบสินค้าผ่านแดนอีกต่อไปแล้ว กล่าวคือ ไม่มีด่านภายใน ระบบการแบ่งสรรโควตาก็จะหมดไปทุกอย่าง จะอยู่ในรูปของโควตาที่เป็นลักษณะรวมการส่งสินค้าสิ่งทอ จะส่งเข้าประเทศใดก็ได้

นอกจากนั้น ในการเสนอรูปแบบ²³ การค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปในการประชุมเจรจาหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย ประชาคมยุโรปสนับสนุนให้นำข้อตกลง MFA กลับสู่ระบบของแกตต์ ภายใต้ตราฐานที่จะทำให้กฎและระเบียบของ แกตต์ มีความเข้มแข็งขึ้น ทั้งนี้รูปแบบสาระสำคัญ คือ

เสนอวางแผนในการนำสิ่งทอรับเข้าสู่ภายใต้ระเบียบของ Gatt ที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น (Integration into A Strengthened Gatt) ทั้งนี้ โดยย้ำถึงความสำคัญของการขจัดความเข้มงวดที่มีอยู่ควบคู่กับการดำเนินการให้ ระเบียบและหลักเกณฑ์ของ Gatt มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดย

1. กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และแนวทางในการบรรลุจุดประสงค์ของกลุ่มในที่สุด
2. ให้เริ่มดำเนินการนำสิ่งทอกลับเข้าสู่ แกตต์ หลังจากที่มีการเจรจากำหนดขั้นตอนภายในปี 2533
3. กำหนดให้มีการตรวจสอบในแต่ละขั้นตอนในช่วงระหว่างการดำเนินการนำสิ่งทอกลับเข้าสู่ Gatt (Transitional) ว่าประเทศต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามคำมั่นสัญญา โดยมีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการติดตามความคิดเห็นในแต่ละขั้นตอน อาจพิจารณาในรูปลักษณะเดียวกัน TSB

สำหรับการนำสิ่งทอเข้าสู่แกตต์ มิได้จำกัดเฉพาะการค้าสิ่งทอที่ทำขึ้นภายใต้ MFA แต่ครอบคลุมไปถึงมาตรการอื่น ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับ Gatt ซึ่งมาตรการอื่น ๆ เหล่านี้จะต้องมีการพิจารณาอีกว่า ประกอบด้วยอะไรบ้าง ประชาคมยุโรปเล็งเห็นว่า การที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการนำการค้าสิ่งทอกลับเข้าสู่ Gatt โดย

1. กำหนดแนวทางในรูปแบบต่าง ๆ ตามข้อเสนอของประเทศในกลุ่มเจรจาสิ่งทอ เพื่อลดหย่อนข้อจำกัด และขจัดความเข้มงวด
2. กำหนดแนวทาง Safeguard Mechanism เฉพาะในช่วงระหว่างการดำเนินการ การนำสิ่งทอกลับเข้าสู่ Gatt ทั้งนี้ safeguard Mechanism ที่อาจพิจารณานำมาใช้ประโยชน์ คือ มาตรา 3 และมาตรา 4 ของข้อตกลง MFA เพื่อขจัดความปั่นป่วนใน

²³ MTN. GNG/NG 4/W/12

ตลาด (Market Disruption) Safeguard Mechanism ที่นำมาใช้ต้องมีความยืดหยุ่นมากกว่าที่ใช้ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสถานะของแต่ละประเทศ

จากแนวความคิดของประชาคมฯ ดังกล่าวประกอบกับการเป็นยุโรปตลาดเดียว ทำให้มีการคาดกันว่า สำหรับการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ ประชาคมยุโรปอาจจะมีการนำระบบโควตารวม (Community-Wide System) เข้ามาใช้ โดยประชาคมฯ จะกำหนดว่าประเทศผู้ส่งออก แต่ละรายสามารถส่งสิ่งทอไปยังประชาคมฯ ได้เป็นประมาณเท่าใดในแต่ละปี โดยไม่มีการจัดสรรในรายละเอียดว่า ควรจะส่งไปประเทศสมาชิกประเทศละเท่าไร ในแต่ละปี โดยไม่มีการจัดสรรในรายละเอียด ว่าควรจะส่งไปประเทศละเท่าไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย